

शाम्भव पु० गम्भीरयम् अण् । १ गुग्गुलु २ कर्पूरे ३ शिव-
मल्लिकायां राजनि० । ४ विषभेदे गन्ध० ५ यम्बु पुत्रे पु०
इदेवदाक्षिण्य च न० र जवि० ७ शिवसम्बन्धिनि दत्तदुपासके
च ति० । ८ दुर्गायां स्त्री "शाम्भरी कृपिता तस्येति" तन्त्रम् ।
श(सा)यक पु० शे(षो) वा-एवञ् । १ वाचे खड्गे च जटा०
शर दीर्घ्ये अद० चु० उभ० सक० सेट् । शारयति-ते
अशशारत् त ।

शर न० शार-अच्, शृ-अच् वा । १ कर्बूरवर्णे २ तद्वति लि०
अमरः ३ वायो पु० अमरः ४ अक्षोपकरणे मेदि० ।

शरङ्ग पुं स्त्री० शारं कर्बूरमङ्गं यस्य शङ्क० । १ चातकपक्षिणि
२ हरिणे ३ गले ४ भृङ्गे ५ मयूरे च । रायचक्रटः जाति-
त्वात् स्त्रियां ङीप् । इहिंस्ते ७ वाद्ययन्त्रभेदे स्त्री ङीप्
गङ्गावर्चि० ।

शरद् न० शरदि भवम्-कत्वम् । १ श्वेतपद्मे राजनि० । २ कासे
३ वक्रके ४ हरिण्डुके च पु० राजनि० । ५ शरङ्गवामने लि०
स्त्रियां ङीप् । शरद् श्वेतपद्मस्यस्याः अच् । ६ शर-
ज्ज्वां स्त्री लिङ् । ७ नूतने दशप्रतिमे लि० मेदि० ।
८ शाचीने लि० विभः । ९ दुर्गायां स्त्री टाप् "शरत्कावे
पुरा यस्मात् नवव्यां बोधिता सुरैः । शारदा सा समा-
ख्याता पीठे बोधे च नामतः" ति० त० । १० शारभेदे
गन्ध० । ११ तोयपिप्लवां १२ शम्भुभेदे स्त्री मेदि० ङीप्
एवं १३ कोजागरपुर्चिमायां स्त्री गन्ध० । शरत्कालीने
पूजादौ लि० स्त्रियां ङीप् । "शारदौ चण्डिकापूजा वि-
विधा परिकीर्तिता । सात्त्विकी राजसी चैव तामसी चेति
तां शृणु" भविष्यपुरा० । [भवे १ प्राप्ते २ शत्कालजे रोगे पु०]

शरदिक न० शरदि भवं प्राप्ते रोगो वा ठञ् । शतत्कावे
शरदीय लि० शरदि भवः कण् । १ शरत्काले कर्त्तव्ये
अक्षय्यादौ तथामृताद्यां दुर्गापूजायां स्त्री "अदूरे जग-
दम्बायाः शारदीयो न होतव्यः" । "शारदीया नष्टा-
पूजा चतुःकर्मस्यो शुभा" ति० त० ।

शारि(री) स्त्री गृ-इञ् वा ङीप् । १ पाशकादिगुटिकायां
२ अक्षोपकरणे च मेदि० । ३ पक्षिभेदे च "शारी चरन्ती
वक्षि । शारवेति" नेपथम् । ४ युद्धार्थगजपत्न्यां
५ अक्षरभेदे मेदि० । ६ उपटे धरणिः । आर्थे क ।
पक्षिभेदे शीघ्रागदने च रेभच० ।

शारिफल पु० न० शारिः फलमिवाधारा । शारिफलके पाश-
कजीवाधारे १ इत्ये (कक) अमरा सार्धे क ।
तत्त्वैव ।

शारिवा स्त्री शारिव वनति वन-ङ । श्यामावतावाम्
अमरः । "एकं वै शारिवामूलं सर्वत्राणविमोचनम्" वेद्य० ।
शारिश्चूला स्त्री शारेः शृङ्गवेव । पाशकभेदे तद्देदाश्च
'चक्षुरी तिलिङ्गी द्यूतं पञ्चमी शारिश्चूला । नय-
पीठो चाटकाक्षी नयः स्याज्जयपुत्रकः । एते पाशक-
भेदाः स्युर्जयकोलाहलोऽपि च" गन्ध० ।

शारीर लि० शरीरस्येदम् अण् । १ देहवस्त्रके सुषुप्त्यादौ
तत्त्वोद्गमस्य पुनः अण् । २ हृत्वे पु० मेदि० । शरीरनात्त-
त्वे नाभिमन्यते अण् । ३ जीवे । आर्थे क । तत्त्वार्थे ।
शारीरं जीवं दुःखं वा अधिकत्व ज्ञातो पन्थः कण् ।
व्यासकते वेदालसूत्रे चिकित्साके सुश्रुतपन्थादौ कदेवे च
शारीरं दुःखं रोगादिकं यथोक्तं विष्णुपु० ४५ अ० ।
"साध्यात्मिकोऽपि द्विविधः शारीरो मानसश्च वा ।
शारीरो बह्वभिर्भेदैर्भिद्यते अयताश्च यः । शिरोरोग
प्रतिश्राव्यत्वरश्च भगन्धरैः । शुद्धमार्गः श्वयद्युपाध-
क्यादिभिरनेकधा । तथा शिरोनातिवारज्ज्वाङ्गानव-
संशकः । भिद्यते देहज्ज्वापो मानसं त्रोटमर्हति"
सुश्रुतान्तर्गतशारीरकस्यानन्तं तद्वद्वयम् ।

शारीरिक लि० शरीरे भवः ठक् । देहकाले दुःखादौ ।

शारुक लि० गृ-अच् । हिंसके ।

शार्कर लि० शर्करा अक्षय्य अण् । १ शर्करागुक्ते द्विमे कर्बू-
रावा विकारः अण् । २ प्राप्तिने इहमकेले च पु० मेदि० ।
शर्करीकन्दाऽण् अण् । शर्करीकन्दापुत्रो ३ कम्बलादौ ।

शार्ङ्ग लि० शृङ्गस्य विकारः अण् । १ शृङ्गकाले पदार्थे ।
२ विष्णुपक्षिणि ३ शम्भुनामे च पु० मेदि० । ४ शार्ङ्गके न०
राजनि० । [मिमांसे लि०]

शार्ङ्गिन् पु० शार्ङ्गः अक्षय्य अण् । १ विष्णो अमरः । २ श-
शार्ङ्गल पुं स्त्री० गृ-अच् अण् । १ व्याघ्रभेदे अमरः ।
२ पशुभेदे शरभे ३ राक्षसभेदे च मेदि० । ४ शरपदकः ।
५ अष्टौष्ये अमरः । ६ पक्षिभेदे धरणिः । ७ पक्षिभेदे
राजनि० । स्त्रियां सर्वत्र जातित्वे ङीप् ।

शार्ङ्गललित न० अष्टौष्यशरपादके कन्दोभेदे तद्वत्क-
दधा "सः सो जः सतथा दिनेशश्चतुभिः शार्ङ्गललित-
तम" कन्दोप० ।

शार्ङ्गलविप्रीडित न० कर्मविश्वशरपादके कन्दोभेदे तद्व-
त्कणं यथा "सुश्रुतैर्भवेज्ज्वाङ्गताः सुश्रुतः शार्ङ्गल-
विप्रीडितम्" कन्दोप० ।

शार्धर न० शार्ध्या इदं शैविज्ये । १ अक्षय्यमणिः ।